

Само въ палата не бѣ тѣй; него день графъ д' Артоа, трѣгваше за странство, а тѣй сѣщо и семействата на Конде, Конти и на Полиняка. Емиграцията почна и тая емиграция бѣ прѣстѣнна, защото тя не бѣгаше прѣдъ нѣкоя опасностъ, а правяше това отъ умраза къмъ реформитѣ.

Отъ пръвъ погледъ разрушението на една държавна тъмница, обитаема повече отъ голѣмци, отъ колкото отъ прости хора, трѣбвало да бѣде дѣло отъ мѣстно значение, неспособно да възвълнува надалечъ. Стана тъкмо противното: ни едно събитие отъ френската революция не намѣри такъвъ отзивъ като прѣвземанието на Бастилия. Въ цѣла Европа служиха благодарственни молебствия. Поетитѣ съчиняваха оди въ честь на побѣдата отъ 14-и Юний: Алфиери въ Италия, Ебелингъ въ Германия; Кембриджския Университетъ я прѣдложи за наградна тема на студентитѣ си. Въ Англия въ честь на това е имало публични празнувания; и даже по улицитѣ въ С. Петербургъ (споредъ разказа на единъ френски посланикъ) сѣ се прѣгрѣщали и викали: „Бастилия е зета!“ Народитѣ обладаватъ това съзрѣцание, което показва общността на сѣдбинитѣ имъ.

Първитѣ стѣпки на френската революция бѣха посрѣщнати съ всеобщъ ентузиазмъ; всички угнетени тръпнаха; отвредъ почнаха да идѣтъ поздравителни адреси, философитѣ Кантъ и Фихте, учения Пристли, държавния мѣжъ Фоксъ въ единъ гласъ привѣтствуваха усилията на народа, „който бѣше поелъ върху си, на свой рискъ и страхъ, дѣлото на человѣчеството.“ — Отъ всички страни се затекоха въ Франция за да „подишѣтъ съ свободенъ въздухъ, да поживѣжѣтъ мѣжду първата нация на свѣта и да се нагледатъ отъ близо на славнитѣ събития, които се извършваха тамъ.“ Между другитѣ бѣха Тома Пайенъ (който макаръ че бѣше чужденецъ, стана отпослѣ членъ на народния конвентъ